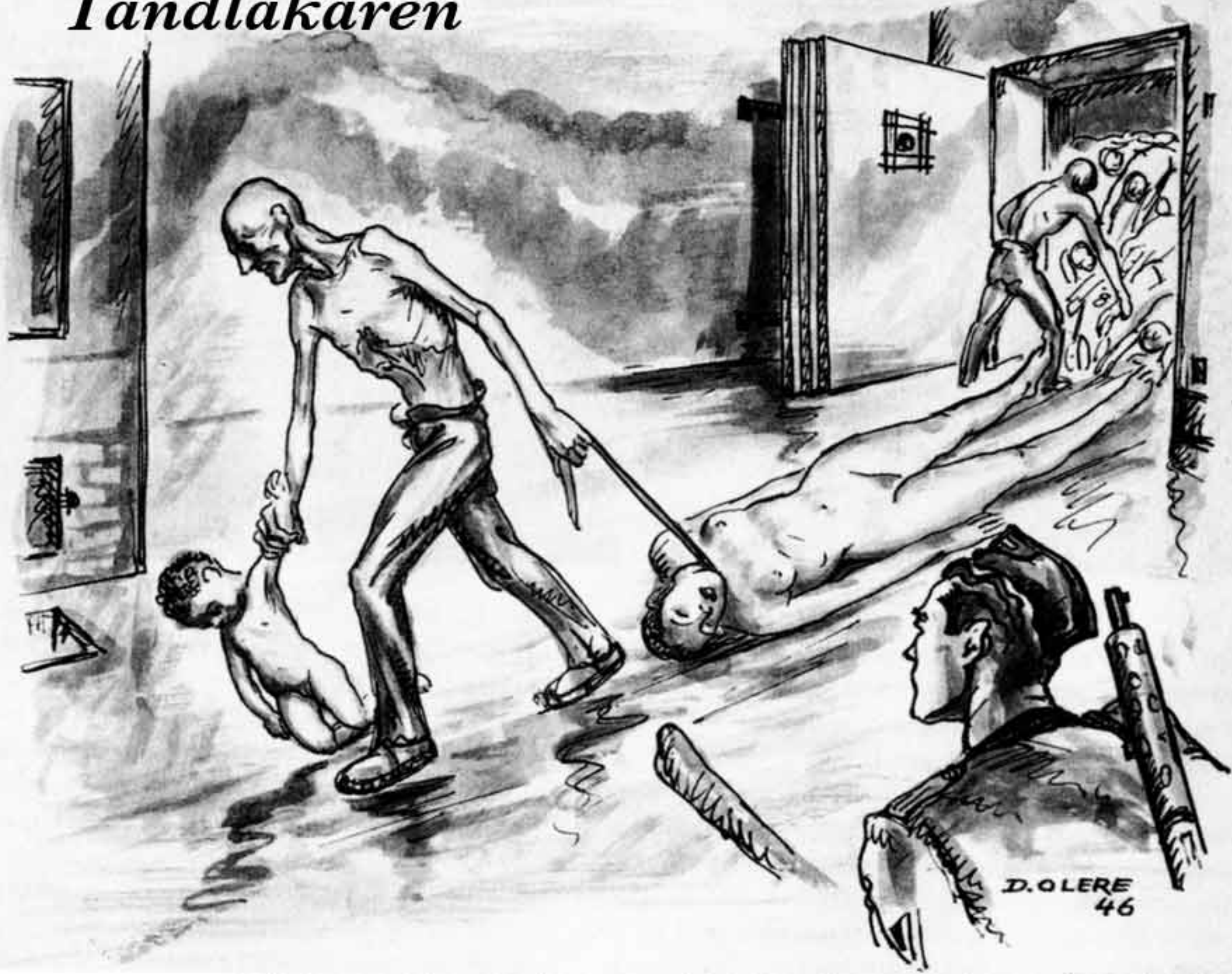

Tandläkaren

Dödgrävarna

svart komedi i två scener

av Christian Lanciai (2005)

Personerna :

Tamburen
Novisen
Loppan
Nestor
Spyflugan
Mars
Merkurius
En nattvakt
En kapo
Två soldater
Kommendanten
Tandläkaren
Kantinmästaren (en furir)
Två dumma vakter

Handlingen äger rum i ett tyskt koncentrationsläger mot slutet av andra världskriget.

Dramat är en situationskomedi av samma slag som "Cocktailbaren" (om situationen ombord på "Titanic" den 14 april 1912): det dramatiska elementet utgörs av själva situationen. Denna bör inte framgå klart av iscensättningen, och genom hela första scenen bör ingenting antyda något därom. Först i andra scenen framgår ställets karaktär tydligt av vad som sägs, men även denna bör hållas utan tydliga reminiscenser, som om det lika gärna kunde ha varit vilken kantin i vilken förläggning som helst. Pjäsen bygger direkt på verkligheten, då till exempel till och med doktor Mengele i stupfullt skick kunde kommendera upp sina judiska musiker mitt i natten att spela för honom....

Copyright © Christian Lanciai 2005

Dödgrävorna

Scen 1. I en barack.

- Tamburen* Välkommen hem, min broder. Vad har du gjort för karriär då?
Novisen Jag måste säga att jag är något överraskad av mottagningsceremonin här.
Loppan Vad menar du? Cirkusen? Manegen? Direktörerna?
Novisen Musiken.
Tamburen Säg inte att du är musiker.
Novisen Jag råkar faktiskt vara det.
Loppan Inte en till!
Novisen Har ni då för många musiker här?
Tamburen Säg inte att du helt saknar erfarenhet av den här sortens liv.
Novisen Jo, det gör jag nog tyvärr. Det är en helt ny värld för mig.
Loppan Det menar du inte!
Novisen Jo, det menar jag.
Tamburen Vi har fått en novis i sällskapet.
Loppan Vi kallar honom Novisen. Han är ju unik.
Tamburen Kamrater! Kom och hälsa på Novisen! Han är ny här!
(*Han väcker ett antal kamraters uppmärksamhet som samlas till dem.*)
Nestor Ja, han verkar tämligen grön.
Tamburen Det här är Nestor, som kallas så för att han hela tiden envisas med att överleva alla andra fastän han är äldst. Han är en seg gubbe.
Nestor Välkommen, Novisen! Vi ska nog ta hand om dig.
Spyflugan Det blir intressant att se hur mycket han hinner lära sig inom hur kort tid.
Nestor Bry dig inte om Spyflugan. Han lever på att vara spydig.
Mars Från vilken planet kommer han?
Tamburen Det här är Mars, vår enda lustigkurre. Han har intergalaktiska kontakter.
Mars Välkommen till planeten Jorden och dess enformiga helvete! Du kommer att få tråkigt här.
Spyflugan Aldrig i ditt sällskap.
Mars Nej, tack och lov för det.
Novisen (försiktigt) Från vilken planet kommer du själv?
Mars Tackar som frågar. Om du vet någonting alls om universum så vet du väl varifrån alla gröna gubbar kommer. Jag är en grön gubbe men ändå inte lika grön som du.
Novisen Ja, jag ser det. Jag måste då vara illgrön.
Merkurius Han fattar galoppen! Han kommer att passa in här!
Tamburen Det här är Merkurius, den kvickaste av oss alla. Han och Spyflugan ägnar sig professionellt åt hårklyverier på hög nivå.
Merkurius Det brukade vara atomklyverier. Jag har avancerat till större dimensioner.
Novisen (andäktigt) Ja, jag ser det. Finns här inga andra musiker?
(*Allomfattande gapskratt.*)
Vad var det som var så roligt?
Loppan Vi är alla musiker här! Det är därför vi överlever!
Novisen Så ni har alla instrument att spela på? (*Allomfattande gapskratt igen.*)
Tamburen Nej, vi har inga egna instrument, men det finns instrument till vårt förfogande. De som inte kan spela sjunger. Vi har flera kvalificerade operadivor bland damerna.
Novisen Så här finns också kvinnor? (*Alla blir genast allvarliga.*)
Tamburen Ja, här finns också kvinnor.

Novisen Nå, då är ju livet nästan som hemma! Musik, kvinnor och sång! Då fattas bara vinet!

Spyflugan Tyvärr är vinet reserverat åt de privilegierade, men de är nådiga ibland och låter oss få några spillda droppar.

Novisen Och vem är du själv, som har tagit så vänligt emot mig? Du verkar nästan som en hel fungerande välkomstkommitté.

Tamburen Jag kallas för Tamburmajoren, men i vardagslag heter jag bara Tamburen.

Novisen (till Loppan) Och du?

Loppan Jag är Loppan, för jag är minst och transpirerar och luktar fotsvett.

Novisen Vilket luxuöst problem!

Loppan Ja, det är den enda lyx vi kan tillåta oss här.

Novisen Och var håller kvinnorna hus?

Tamburen (allvarlig) De håller mest till i arbetsbarackerna. Om de inte sitter och syr arbetar de i magasinet.

Spyflugan I all din naivitet förstår du väl ändå att du kommit till en industriort? Här arbetar alla och inte bara med musik.

Novisen Jag förstår. Jag tyckte väl jag såg fabriksrök när jag kom hit.
(*Det sorlas. Alla håller masken. Det mumlas:*)
Skräm honom inte. Inte ännu. Låt honom växa till sig först.

Nattvakten (vid dörren längst bort) Kapon kommer!
(*Genast allmänt tumult, alla ordnar till sig, städar undan saker, stramar upp sig, etc.*
När Kapon kommer står alla nästan i givakt.)

Kapon Jag tyckte jag hörde skratt härifrån. Är något roligt här?

Spyflugan Det vet du väl, Kapo, att här har vi roligt nästan jämt.

Kapon Håll käften, Spyfluga! Du pratar för mycket! Det gör ni alla! Är det nykomlingen som väckt era glada skratt?

Loppan Han är musiker, Kapo.

Kapon Kunde just tro det. Det är ni ju alla. Vilket instrument?

Novisen Kontrabas.

Kapon Bara kontrabas?

Novisen Piano.

Kapon Alla här kan spela piano. Vi har inga pianon här utom ett falskt sådant. Kan du stämma pianon?

Novisen Jo, faktiskt. Men man tog mitt instrument ifrån mig.

Kapon Här tas alla instrument till vara. Vilket instrument hade du med dig?

Novisen Min stämnyckel.

Kapon Den måste finnas någonstans. Vi skall forska fram den. Fler instrument?

Novisen Gitarr.

Kapon Bra. Kan du sjunga också?

Novisen Ja.

Kapon (kommer närmare) Är du händelsevis körledare?

Novisen Har varit.

Kapon Utmärkt. Då har vi äntligen en kördirigent här. Jag gratulerar. Du kommer att få mycket jobb. Något annat instrument? Bastuba?

Novisen Nej, men kyrkorgel.

Kapon Det finns inga sådana här. Jag beklagar. Tillbaka till ordningen! Befälet förbereder någon sorts samkväm. Jag bara varnar er. Var redo!

Spyflugan Alltid redo!

Kapon Vi är inga scouter här, Spyfluga. Det här är inget scoutläger.

Spyflugan Är du säker på det, Kapo?

Kapon Fullkomligt. (*går*)

Spyflugan Där fick du något att bita i. Det här är inget scoutläger.

Novisen Så mycket har jag förstått men inte mycket mer.
Merkurius Talar inte allting sitt tydliga språk? "Var lyckliga i ert arbete!" "Arbete ger frihet!" "Vi är privilegierade som får arbeta!" "Här klagar ingen!" Det är bättre än muslimernas paradiset då vi till och med slipper dö som martyrer! Vi får äran att leva i motsats till alla andra!
Tamburen Säg inte för mycket, Mercurius.
Nestor (lägger sin hand på *Novisens* skuldra) Tids nog kommer du in i rutinerna här. Ta det försiktigt, och ta det inte för hårt när du kommer vidare i utbildningen.
Novisen Jag lär mig nog.
Nestor Det är rätt inställning. Du kommer att gå långt.
En vakt (utanför) Uppställning!
 (Alla tystnar genast, stramar upp sig och lämnar baracken i disciplinerad ordning.)
Loppan Nu börjar arbetet, *Novisen*! Håll bara samma takt som de andra, och det ska gå bra.
Novisen Tack, *Loppan*. Jag lär mig.

Scen 2. Kantinen.

1 Det var länge sen vi hade nån musik här på orten.
 2 Vi har ju för helvete musik här vareviga dag! Det är det som håller karusellen i gång!
 1 Du menar att vi inte skulle komma någon vart utan ruljangsen?
 2 Precis. Då skulle vi alla bara supa ihjäl oss, och vi skulle inte ens orka tömma ugnarna längre.
 1 Det slipper vi ju göra, din blödige jävel. Det gör ju likarbetarna åt oss.
 2 Tyvärr måste vi även göra någonting själva. Underfolket utrotar sig inte genom sig själva.
 1 Vad gör vi mer än vrider på kranarna och kommenderar?
 2 Vi gör alltför mycket. Vi drar ut tänderna på dem. Vi opererar dem. Vi experimenterar med dem. Vi plågar dem. Vi leker med dem. Vi dödar dem när det faller sig in.
 1 Sluta!
 2 Du frågade mig vad vi egentligen gör.
 1 Jag bad dig inte om hela katalogen!
 2 Vi sorterar dem. Vi dirigerar dem. Vi leder dem i arbetet. Vi ger dem mat. Vi föder dem. Vi lyssnar till deras konserter. Inte allt vad vi gör är helt meningslöst.
 1 Det är tur att vi åtminstone kan dricka mellan varven.
 2 Ja, och att vi kan lyssna till deras musik.
 1 För mig blir den bara mera hjärtskärande hela tiden.
 2 Är det så konstigt? Vi inspirerar dem ju inte precis. De spelar faktiskt av sig själva och kan ännu uttrycka något mänskligt om sig själva i sin musik. De kan fortfarande sjunga.
 1 De ser det som sitt bästa sätt att överleva.
 2 Och det har de faktiskt gemensamt med oss. Har du tänkt på det?
 1 De har allt gemensamt med oss. De har samma liv och död som vi. De äter som vi och pissar och skiter som vi. De knullar som vi och fiser och rapar som vi. De kräks som vi. Den enda skillnaden från oss är deras lägre status.
 2 Som påtvingats dem. På 20-talet var de ofta en överklass.
 1 Var i all sin dar fick vår Führer egentligen alla sina idéer ifrån?

2 Det kan man verkligen fråga sig. På 20-talet under stumfilmens tid tog ingen honom på allvar då han bara såg så löjlig ut. Det var först när ljudfilmen gav honom röst som han började höras.

1 Han skrek så att alla hörde det.

2 Ja, det var mera volym än innehåll, mera röst än ord, mera åtbörder än mening, mera uppträdande än budskap och mera utbrott än förnuft.

1 Var det något förnuft alls?

2 Egentligen inte.

1 Så varför är vi här då? Och varför är alla våra stackars lägerfångar här?

2 För att arbeta för oss. De är internerade för att de utgör ett för staten farligt främmande folkelement.

1 Vi kunde utnyttja deras arbetskraft bättre. Vi ger dem ingen lön och otillräcklig mat, så att de alla måste dö. Är inte det slöseri med kvalificerad arbetskraft?

2 Du talar om slöseri. Vi är ju här bara för att döda dem på löpande band. Vi bygger läger åt dem och ordnar med tågtransport åt dem över hela riket bara för att låta dem sluta i kloaken, på tal om slöseri. Det betalar ju sig inte fastän de arbetar gratis och vi tar hand om alla deras ägodelar och guldtänder.

1 Vi har en tämligen slösaktig Führer.

2 Ja, han slösar ju bort hela landet på krig.

1 Borde vi inte göra något åt saken?

2 Vad kan vi göra annat än lyda order?

1 Du har rätt. Vi är lika fast som judarna.

2 Vi måste mörda dem, och efteråt måste de hämnas för evigt. Kan läget bli ljusare?

1 Vi kan alltid dricka bort saken i cognac. Det är vårt enda privilegium framför judarna.

2 Skål, broder, för vår snara förintelse.

1 Med Führerns och hela Tysklands. *(De tömmer sina fulla cognacsglas.)*

2 Nu känns det genast lite bättre.

1 Hur var det. Skulle vi inte ha en konsert snart?

2 Jo, vi har inte haft någon på flera timmar. Vi borde ha musik här dygnet runt. Somliga sover ju i alla fall aldrig ändå.

1 Skall vi föreslå det för överheten?

2 Då får judarna arbete dygnet runt.

1 Det klarar de säkert om de bara överlever på kuppen.

2 Jag tror faktiskt du har rätt. *(fyller på nya glas)*

1 Här har vi kommendanten.

Kommendanten *(en buffel)* Vad är ni inte ute och skjuter judar för, era drönare?

1 Vi kan ju inte hålla på och döda judar jämt.

Kommendanten Det är ju bara därför vi är här.

2 Vi är soldater, herr kommendant, inga slaktare.

Kommendanten Och vad är soldater till för om inte för att döda folk?

2 Vi måste faktiskt leva också.

Kommendanten Ja, men ni får ingen lön om ni inte sköter ert arbete – att döda folk.

2 Vill ni inte ha ett glas, herr kommendant?

Kommendanten Det kan jag sannerligen behöva. *(tar sig ett glas)*

2 Skölj ner alla morderna, herr kommendant. Skölj ner askan från skorstenarna. Skölj ner alla dåliga samveten. Skölj ner hela historien och glöm den. Skölj ner er i konjak så ni slipper tänka på saken.

Kommendanten Jag kunde inte ha sagt det bättre själv, och jag tar er på orden. Problemet är att vi måste göra skitjobbet åt alla idioter som regerar världen. Vi är

värre än renhållningsgubbar. Vår uppgift är att hålla kloaksystemet i gång så att det inte får förstoppning av all den skit som överheten skickar hit.

1 Ett hårt jobb.

2 Lyckligtvis har vi musik i kloakerna.

Kommendanten Ja, annars skulle allting bara gnissla. (fyller på sitt glas)

1 Här kommer tandläkaren.

Kommendanten Herr doktor, ni behöver en konjak.

Tandläkaren Det är bara därför jag kommer hit. Några nya patienter idag?

Kommendanten Bara det vanliga tandberget.

Tandläkaren Aldrig händer det något här. Bara samma dödliga tristess dag efter dag efter dag, samma likhögar, samma eviga köer till smältugnarna, samma skrik från kvinnor och barn dag efter dag, samma eländiga oupphörliga inferno, bara dödlig rutin dag efter dag, alla nöjen måste vi hitta på själva, och egentligen har vi bara spriten.

Kommendanten Tur att vi har den åtminstone.

2 Och musiken.

Tandläkaren Den står de dödsdömda för.

1 Tack vare den orkar vi hålla på med rutinerna och lyckas några av de dödsdömda hålla näsan ovanför vattnet.

2 Allt är krigets fel. Vem ville egentligen ha det utom vår allsmäktige korpral?

Tandläkaren Ingen ville ha det, men vi fick det till skänks genom det förra kriget. Ingen ville ha det heller, men generalerna startade det och vägrade avsluta det och höll det i gång i fyra år. De gav inte upp förrän de tvingades till total förödmjukelse och historiens mest kränkande fred, som vår klipske korpral genast fattade att bara måste kräva mera krig. Han blev vår ledare bara för att han ensam till fullo insåg hur orättvis Versaillesfreden var. Vi fick inte en enda fiende in på tyskt område, vi drev fransmännen allt utom ända in i Paris och höll kriget utanför Tyskland genom alla fyra åren, och ändå tvingades vi betala hela kriget. Hur kunde en sådan orättvisa leda till annat än oreda, revansch och ursinnig hämnd?

2 Som vi tar ut på judarna.

Tandläkaren Det är en följsjukdom av kriget. Alla krig behöver syndabocker för att rättfärdiga sin egen orättfärdighet. Annars skulle alla krig genast komma av sig.

2 Och det vore väl egentligen bättre.

Tandläkaren Naturligtvis, men så god var aldrig människan att hon kunde inse det. Hon har aldrig klarat av att genomskåda sin egen fåfänga. Hellre har hon genomfört vilda onda fördärvliga krig.

Kommendanten Tur att vi har en tandläkare bland oss som kan dra ut tänder.

Tandläkaren Vi borde dra ut tänderna på alla skällande hundar i hela partiledningen.

Kommendanten Det är väl därför ni kommenderats hit, för att ni skulle göra det på alla andra i stället.

Tandläkaren Jag är trött på det dagliga överflödet av guld tänder. Jag är trött på detta överväldigande överflöd av elände. Jag är trött på alla idioter som regerar världen. Jag är trött på hela världen. Förlåt mig, men så trött är jag på världen och mänskligheten att det är med entusiasm jag hjälper till med att få den att gå under, och med desto större brak och helvete, desto bättre.

Kommendanten Så talar en äkta nationalsocialist. Det är därför vi alla är här. Vi är världens dödgrävare, och vi har ett stort jobb att klara av.

2 Frågan är om vi räcker till.

1 Inte ens Heydrich räckte till. Han åstadkom den slutliga lösningen på judefrågan och flög sedan i luften.

2 Det var inte hans fel.

1 Han räckte inte till.

Tandläkaren Det lär ingen av oss göra. Korpralen har satt sig i sinnet att sätta sig över hela mänskligheten och göra så gott han kan för att förgöra den, och hur välbefogat man än kunde finna det vara genom rigorösa utredningar av alla mänsklighetens brott genom tiderna så kommer han att räcka till minst av alla. Han kommer att stupa på vägen precis som Heydrich.

Kommendanten Det enda vi kan göra är så gott vi kan för att hjälpa honom.

Tandläkaren Ja, hjälpa honom hjälpa mänskligheten gå under. Ett kall minsann och en behjärtansvärd välgörenhet.

2 Mot vem?

Tandläkaren Mot dem som får det tunga värvet att överleva. I bästa fall kanske detta världskrig rensar luften, så att mänskligheten efteråt får en ny respit och tillfälle att hämta andan innan den ballar ur igen.

1 Det gör den alltid.

Kommendanten Så sant, så sant.

Tandläkaren Jag behöver en ny konjak.

1 Det behöver vi alla.

Kommendanten Som Heydrich sa efter Wannseekonferensen.

2 Var ni där?

Kommendanten Jo, jag var faktiskt med. Allt gick mycket smidigt till. Heydrich presenterade problemets lösning, och alla svalde ner den i konjak. Det hade inte kunnat gå enklare till.

Tandläkaren Faktum är att lösningen var genial. Problemet var bara att den krävde en sådan omfattande organisation att alla tåg måste vändas från östfronten till alla Polens tröstlösa koncentrationsläger. Vår allerkäraste korpral skrev därigenom själv under sitt krigs dödsdom. Efter ett sådant dråpslag mot hela östfronten måste denna kollapsa förr eller senare.

2 Var det ingen som kom med den invändningen?

Kommendanten Alla var för omtöcknade av konjak.

Tandläkaren De invändningar som kom kom utifrån. Finlands marskalk Mannerheim såg genast dårskapen i korpralens strategi. Roosevelt och Churchill föredrog att tiga om vad de eventuellt såg. Mussolini såg ingenting.

1 Han har aldrig sett någonting.

Tandläkaren Utom sin egen fåfänga.

2 Den som såg mest var kanske Charlie Chaplin.

Tandläkaren Korpralen tittade i smyg på hans film och skrattade åt den. Han besvor sin stab att hålla det hemligt.

1 Han var alltid svag för de allierades filmer.

Tandläkaren Ja, det är de enda filmer han ser på.

Kommendanten Hur vore det med litet musikunderhållning?

Tandläkaren Jag är trött på dessa judar som spelar för livet och kissar på sig av nervositet när de uppträder, skräckslagna inför att föras bort till exekution om de spelar falskt eller spelar fel. De är värre än clownen. De är inte ens roliga.

Kommendanten En boxningsmatch då? Vi har en utsökt prisboxare här i lägret som många officerare tjänat förmögenheter på genom sina vad.

Tandläkaren Har ni då bara gladiatorspel och patetiska clownen att komma med?

Kommendanten Vad har vi annars? Bara dödens gränslösa ekorrhjul.

Tandläkaren Det rör åtminstone på sig. Det går runt och ger resultat och ger till och med arbete. Man kan inte frånkänna den där korpralen hans genialiska uppfinning av historiens första renodlade dödsindustri.

Kommendanten Det sägs att han fick idén av att se en levande råttas malas i en köttkvarn.

Tandläkaren Ja, sådan är han. Bara astronomisk morbiditet, ingenting annat.

Kommendanten Men han har förmågan att använda och omsätta sin morbiditet i handlingskraftig beslutsamhet och en energi utan motstycke.

Tandläkaren Ja, det har minsann hela världen fått känna på. Han är ett skenande lokomotiv som eldarna aldrig kan upphöra med att elda på genom det bränsle som är rena droger som hela partiet lever på.

2 Då är det bättre med sprit.

1 Finns det ingen nykterist bland partipamparna?

Tandläkaren Amiral Canarias är väl den enda i så fall. Han är vegetarian liksom korpralen men har aldrig nyttjat droger. Korpralen proppar sig fullare med dem för varje dag, och alla hans vänner följer lojalt hans exempel.

Kommendanten Vi dricker bara.

Tandläkaren Ja, det räcker med det.

1 Vi kommer tillräckligt långt med det men ändå aldrig ända fram.

2 Ända fram till vad då?

1 Det eviga utslocknandet, den totala glömskan, förintelsen av våra själar.

Kommendanten Nu blir han filosofisk.

2 Dock anstränger vi oss krampaktigt.

1 Vi lär aldrig lyckas. Vi lär aldrig lyckas med något.

Kommendanten Nu blir han patetisk också.

Tandläkaren Vi behöver clownerna här. In med clownerna!

Kommendanten Hämta hit musikkåren! Herr doktorn vill ha musik.

2 Klockan är två på natten.

Tandläkaren Vad spelar det för roll? Vi är ju tidlösa! (*fyller på sin konjak*)

(*Budet går*) In med clownerna!

(*från vakt till vakt utanför*) In med clownerna! In med clownerna!

Tandläkaren Alltid måste man vänta på dem.

1 Livet är bara en väntsal inför döden.

Tandläkaren Jag kunde inte ha sagt det bättre själv.

Kommendanten Här kommer clownerna.

(*Gänget från första scenen kommer in i betänkligt tillstånd, yrvakna, halvsovande, blinkande, raglande, pådrivna av två vakter med k-pister.*)

Kommendanten (till vakterna) Lägg undan de där puffrorna innan ni börjar skjuta vilt med dem!

Tandläkaren Jag hoppas de är nyktra.

Vakt 1 Clownerna är här, herr Doktor.

Tandläkaren Ja, det ser jag nog, din sopprot. Det behöver du inte tala om för mig. Tror du vi är imbecilla?

Vakt 1 (*gör honnör*) Vi tror ingenting, herr Doktor.

Tandläkaren Nej, för ni ser ingenting och vet ingenting och tänker ingenting heller, för ni är alla hjärndöda som alla andra vakthavande här i lägret som bara kan sikta och skjuta med sina puffror på allt jordiskt som rör sig. Om ni ändå kunde rikta era puffror mot er själva i stället..

Vakt 2 Är det en order, herr Doktor?

Tandläkaren Nej, den ordern lämnar jag åt er vilde korpral till befälhavare. Jag befattar mig inte med soldatesken. Ge er av!

(*Vakterna gör stram honnör och avtågar. Under tiden har "gänget" hunnit hämta sig något.*)

Och vad ska vi göra med er nu då, stackars yngel? Jag tror inte ni är i stånd att spela en enda ren ton.

Kommendanten Sup dem fulla, så får vi en smula roligt.

Tandläkaren Idén är inte så dum. Ni har alla tomma magar. Vi har konjak tillräckligt. Bjud dem. Bjud laget runt.

(Kantinnmästaren iordningställer genast en bricka med glas som han håller konjak i och bjuder runt bland gänget. Somliga av dessa tar sina glas med darrande händer. Ingen vågar säga något.)

Stjälp bara inte ut ert dyra innehåll, stackars yngel. Det är inte varje natt ni får konjak på sängen.

Loppan (djärv men försiktig) Ers excellens, jag hoppas ni driver med oss.

Tandläkaren Naturligtvis driver vi med er, stackars yngel. Vad tror ni annars ni är här för? Drick er nu fulla allesammans med de få droppar ni har! Det borde räcka till för era utarmade magar. (Alla börjar dricka begärligt.)

Spyflugan (till sin granne) Hellre en drink före helvetet än utan.

Merkurius Du är i helvetet, din pajas.

Tandläkaren Sakta, sakta! Svep inte innehållet! Det är inte snaps ni dricker! Det är lägrets finaste konjak! Ni slukar den som om det vore vatten åt uttorkade ökenvandrare!

Loppan Vi har vandrat genom öknen i fyrtio år.

Tandläkaren Ja, och ändå har ni aldrig kommit fram. Hur bar sig Moses åt egentligen? Hade han ingen kompass? Det är inte längre från Röda Havet till Nebo än från Frankfurt till Stuttgart. Hur fan kunde han gå så vilse i fyrtio år? Kan ni förklara saken?

Tamburen Vi är tyvärr inga teologer här.

Tandläkaren Är inte alla judar teologer? Är det inte därför de är judar? Vad har de Gud till egentligen om de inte är teologer?

Loppan En teologisk fråga, ers excellens.

Tandläkaren Och ni är alla amatörer som inte kan svara på den, era fårskallar.

Tamburen Vi är inte tillräckligt insatta i problemet.

Tandläkaren Nej, naturligtvis inte. Ni levde ju inte på den tiden. Moses tog hemligheten med sig i graven, som aldrig var någon grav, då han gjorde en hemlighet av den precis som Jesus.

Loppan Ursäkta mig, ers excellens, men Jesus hade en grav. Han gjorde bara ett mysterium av den.

Tandläkaren Jag medger att det är en viss skillnad. Servera lustigkurrarna mera konjak, furir, så att de kommer i gasen och kan börja underhålla. Vi ska ha roligt hela natten. (furiren fyller på alla glasen)

1 Det här håller på att urarta till en teologisk diskussion.

2 Äntligen får judarna en chans att få göra sig hörda.

1 Bara de inte retar gallfeber på befälet så att det slutar med en för tidig förskräckelse.

2 Om tandläkaren bjuder judarna på konjak är vad som helst möjligt.

Tandläkaren Drick nu och var glada, era sorgliga musikanter!

Loppan Tyvärr har vi glömt musiken hemma, ers excellens.

Tandläkaren Sluta att titulera mig så där. Lagg för en gångs skull bort titlarna, era professionella rötägg!

Loppan Förlåt mig, ers excellens.

Tandläkaren (till kommendanten) Slå honom på käften för hans oförskämdhet, kommendant!

(Kommendanten går fram till Spyflugan och ger honom en rungande örfil.)

Tandläkaren (brister ut i skratt) Fel idiot, din sopprot!

Novisen (till Tamburen) Jag visste inte att någon vanlig tysk kunde ha humor.

Tamburen (tillbaka) Han är tandläkare.

Tandläkaren Slå nu rätt jude på käften, herr kommendant, eller ni får göra om det igen!

Kommendanten Är det någon skillnad? (ger Novisen en rungande örfil) De gör ju inte annat här i lägret än tigger stryk!

Novisen (ovan vid hårdhänthet, vacklar och faller)

Tandläkaren Du slår ju ihjäl dem, din grovhuggare! Och fel person igen dessutom!

Kommendanten Ursäkta mig! (*ger sig på Merkurius, som duckar*) Vad understår du dig, ditt missbildade as?

Merkurius Det var inte jag.

Kommendanten Försöker du slingra dig också, ditt ormyngel!

Tandläkaren Det var inte han. Nu har du missat tre gånger. Försök för en gångs skull sikta rätt, din klåpare.

Kommendanten Den här då? (*slår Tamburen*)

Tamburen (oberörd, härdad) Varför vill ni inte slå den rätte? Ni missar ju avsiktligt varje gång.

Kommendanten För att få det stora nöjet att få slå ihjäl er alla, din ashög! (*slår Nestor så även denne stupar i backen. Gänget reagerar.*)

Tandläkaren Nu räcker det, herr kommendant. Du gör ju bara bort dig hela tiden. Tydligen har du druckit för lite konjak. Stärk dig med ett glas, så missar du bättre sedan.

Kommendanten Tack, herr doktor. (*får ett nytt glas*)

Loppan Nej, ers excellens, om ni ursäktar mig, men han har inte missat en enda gång. Vi har alla gjort allt för att misshaga honom hela tiden.

Tandläkaren Akta så jag inte ber honom dra ut tänderna på dig, din stackare.

Loppan Jag har inte så många kvar och inga av guld.

Tandläkaren Det ska du vara glad för. Tacka din lyckliga stjärna för att du slipper bli av med någon guldtand ens efter din förgasning. Saliga äro de tandlösa, ty de behöver aldrig möta sin tandläkare. Dra ut tänderna på honom, kommendant, och se om han ljuger.

Kommendanten Jag vill helst inte sticka mina fingrar ner i den stinkande truten av en omskuren horunge.

Tandläkaren Så du överlåter det oaptitliga grovjobbet åt mig, din lathund. Tror du jag klarar stanken bättre? Står du inte vid ugnarna varje dag? Måste vi inte alla känna likstanken och gasstanken och avfallsstanken oupphörligt dag och natt? Har du blivit blödig?

Kommendanten Era skämt roar mig inte, herr doktor, och jag är kommendant här.

Tandläkaren Ja, ni kommenderar alla in i döden men vägrar befatta er med den. Ni är ett fegt kräk, herr kommendant, och det är med största svårighet jag står ut med er här. Det skulle aldrig gå utan min konjak och (*visar på judarna*) våra musikanter.

1 Är det inte dags att vi får höra dem spela?

2 Vad har ni på repertoaren idag, era sorgliga skepnader?

Novisen Jag har tyvärr glömt orgeln hemma.

Tandläkaren Han saknar dessutom sitt stämverktyg. Jag har hört talas om fallet. Han är ny här.

2 Det var ovanligt. Vet han då ingenting om rutinerna och ritualerna?

Nestor Han lär sig så småningom.

Kommendanten Då ska jag ställa honom en rolig gåta. Vem är så snål att bara han själv går upp i rök?

Tandläkaren Inga smaklösheter nu, herr kommendant. Detta är ett intressant fall och situation.

Kommendanten Det är juden! (*asflabbar*)

Tandläkaren Han är full. Slå ett glas konjak i ansiktet på honom så det bränns. (*2 gör så.*) Herr kommendant, ett dåligt skämt till, och jag får er förflyttad till ostfronten!

Kommendanten (skrämd) Nej, nej, vad som helst men inte det!

Tandläkaren Var då inte så förbannat dum!

2 (*till 1*) Han är som en fader för alla nazister och talar som en sådan.

1 (*tillbaka*) Han skulle utsätta korpralen för samma effektiva behandling.

2 Korpralen är en sömngångare. Han vaknar aldrig.

Loppan Ers excellens, vi kan dansa och sjunga och spela för er så mycket ni vill.

Tandläkaren Kan ni steppa också?

Loppan (*osäker, till de sina*) Kan någon av oss steppa? (*Judarna tittar olyckliga på varandra.*)

Tandläkaren Ingen av er kan steppa. Vad är ni för ett obildat folk egentligen?

Novisen Jag lärde mig faktiskt några grundläggande steg. (*försöker steppa med ömkligt resultat*)

Tandläkaren Denna gröngöling räddar hela natten för oss. Han försöker faktiskt. Säg bara inte att du glömt att ta med dig kappen, fracken och cylindern!

Novisen Jo, de blev tyvärr kvar hemma.

Tandläkaren Vilken ousäktlig försumlighet! Slå till honom, kommandant! (*Kommandanten ger Loppan en rungande örfil.*)

Tandläkaren (*skrattar nästan på sig*) Miss igen! Snart har du missat hela bunten! Man måste vara en mästare för att bara dra nitlotter i hela sitt liv! (*skrattar så han kiknar, stärker sig med konjak*)

Kommandanten Ursäkta mig. Det ska inte upprepas fler gånger.

1 Hur var det med musiken egentligen? Var det inte den vi skulle ägna oss åt?

2 Musikanterna är för lulliga. Bara Caruso kunde sjunga desto bättre som berusad.

1 Beethoven var alltid berusad när han komponerade.

2 Det är en annan sak. Sibelius komponerade också bara på whisky. Men ingen av dem spelade eller sjöng, för Beethoven var döv, och Sibelius fick strupcancer.

1 Kan ni "Valse Triste", era döingar?

2 Nej, "Freude schöne Götterfunken"!

1 Den är uttjatad.

2 Vi vill inte ha någon trist vals här.

1 (*sjunger*) "Tristare kan ingen vara, än vårt lägers barnaskara"...

Tandläkaren Inga psalmer här, om jag får be!

2 Tandläkaren tycker inte om jolmighet.

1 Vem är jolmigare än Wagner?

2 Det är en annan sak.

Tandläkaren (*till judarna*) Vad kan ni egentligen, era hösäckar?

Nestor (*efter kort allmän tystnad*) Vi kan leva.

Tandläkaren Är det det enda?

Nestor Tills vidare.

Tamburen Han menar tills vi dör.

Tandläkaren Ditt ljushuvud, det vet ju varenda människa att han inte kan leva längre än tills han dör. Har ni ingenting mera intelligent att komma med?

Loppan Jag tror faktiskt att vi kan klara av "Lysmaskidyll" och "Tango Jalousie".

Kommandanten Lysmaskidyll? Har vi då några lysmaskar här?

2 Här är vi alla lysmaskar i nattens förborgade buskars buskskvättarnästen.

Kommandanten Han är poet. Hör på honom.

1 Inte alls. Han bara tramsar.

Tandläkaren Lysmaskar i all ära, men har ni ingenting för dagfjärilar? Hela vårt tredje rikets heroiska saga är en dagfjärils, som bara har som sitt livs önskan att få bränna ihjäl sig mot ljuset.

Loppan Jag kan min stämma i kören till "Madame Butterfly".

Spyflugan Hon var ingen dagfjäril, din loppa. Hon var en geisha.

Loppan Är det inte samma sak? Vad är skillnaden?

Tandläkaren Låt höra. Vad är skillnaden mellan tredje rikets dagfjärils vansinne och geishan Madam Butterfly?

Novisen Jag tror skillnaden kan ligga i att Madame Butterfly fortfarande lever och sjungs världen över fastän hon dör varje gång, medan ingen kommer att återuppta det tredje riket när det en gång har fallit.

Tandläkaren Novisen har talat.

Kommendanten En skymf mot överheten!

Tandläkaren Hela tredje riket är en skymf mot överheten, min bästa kommendant. Det måste du hålla med om.

Kommendanten Vilken överhet?

Tandläkaren Historien.

Kommendanten Vilken historia?

Tandläkaren Framtiden.

Kommendanten Den vet vi ingenting om.

Tandläkaren Den vet *du* ingenting om.

Kommendanten Nej, den vet *vi* ingenting om, för den existerar inte.

Tandläkaren Och vad vet du om det? Hur vet du om inte en dag alla israeliter tar en gruvlig hämnd på alla oss tyskar och grundar en egen stat i Uganda eller Palestina där de upprättar koncentrationsläger och burar in sådana som du och jag? Det vet du ingenting om! Det enda vi vet om framtiden är att den existerar, och den skapas idag här och nu, och vi är ansvariga!

1 Nu blir det avancerad filosofi igen.

2 Men knappast av det teologiska slaget.

Tamburen Jag kan gå i god för, att även om vi en dag lyckas skapa en stat Israel, som engelsmännen lovade oss redan 1917, så kommer vi aldrig att upprätta koncentrationsläger, inte ens åt sådana som ni.

Tandläkaren Och vad vet du om den saken? Var har vi fått vår rasism ifrån om inte från judarna? Hur vet du att ni inte en dag när ni har, som du säger, en stat Israel, blir precis lika odrägliga rasister som vi och ser ner på angränsande folk och på slavar och andra folk under ert kommando med lika omänskligt övermod som vi ser ner på er? Hela Bibeln är ju bara full av rasism, och den har vi övertagit med vår kristendom. Hur kan ni judar, dess upphovsmän, bota den?

Tamburen Som ni säger, vi vet ingenting om framtiden, utom att den finns.

Tandläkaren Då är du och jag mer överens än jag och kommendanten, och jag slipper dra ut dina tänder.

1 Till saken! Hur var det med musiken?

2 Har vi inte trallat nog nu redan? Det är ju bra samma tjugiga visa om och om igen och dag ut och dag in.

1 Nu börjar du låta som herr doktor tandläkaren.

2 Det är därför vi är nazister. Vi tråkades ihjäl och beslöt att ställa till med uppror mot världsordningen bara för att få omväxling.

1 Då är det bättre med musik.

Tandläkaren Är det inte tvärtom musiken som med sin njutnings förförelse ger oss skygglappar mot livets verklighet så att vi tillåter och släpper fram vilken morbidity som helst?

Novisen Tvärtom. Musiken ger oss verkligheten bortom verkligheten.

Tandläkaren Nu börjar det bli intressant. Menar du att det finns en sannare verklighet än verkligheten?

Novisen Just det. Musikens yttersta uppgift är att förbättra verkligheten genom att förbättra oss själva. Det var syftet bakom tysken Händels hela liv, han som gav oss Messias.

Tandläkaren Jag vet, spirituellt, upplyftande, heroiskt och skön musik fastän den skapades i England.

Kommendanten Jag orkar inte med era ordklyverier längre. Jag har fått nog. Jag går och lägger mig.

Tandläkaren Gör du det. Koncentrationslägrens kommandanter är världens snällaste människor, när de sover.

1 Om de kan sova.

Tandläkaren De kan sova, men de behöver bomba sig med mycket konjak först. Sedan är de i sin redlöshet snällare än lamm.

Kommandanten Jag ger mig. (*vacklar ut*)

Tandläkaren En mindre. Mera konjak, mina herrar? Vi har mycket kvar.

Tamburen Konjak är alltid konjak, herr doktor. (*sträcker fram sitt glas utan att darra på handen. Alla hans kamrater följer hans exempel.*)

Kapon (kommer in) Får man vara med om festen?

Tandläkaren Välkommen, Kapo. Det var bara ni som fattades.

Kapon (till kamraterna) Jag trodde ni var här för att underhålla, inte för att dricka konjak.

Tandläkaren Det vet du väl, Kapo, att vem som helst är roligare som full än som nykter, till och med koncentrationslägerfångar.

Kapon Jag önskar jag kunde vara rolig ibland. Jag är pinsamt medveten om att jag aldrig är det.

Tamburen En Kapo är en Kapo.

Kapon Ja, det är väl så.

Tandläkaren Du är i alla fall roligare än kommandanten.

Kapon Jag såg honom ragla ut. Därför vågade jag mig in.

Tandläkaren Vad har du emot honom?

Kapon Han slår mig alltid.

Tandläkaren Det gör han med alla sina fångar.

Kapon Men han är alltid orättvis.

Tandläkaren Min bästa Kapo, det är bara det fånglägerkommandanter är till för, att beständigt tillämpa absolut orättvisa. Det trodde jag du visste som Kapo.

Kapon Man lär sig alltid något nytt. Och ingen kommandant är den andra lik.

Tandläkaren Jag trodde alla var exakt likadana till förbannelse, dumma rasister, tölpiga översittare, vidriga gorillor, omänskliga monster av grymhet, för bara sådana kan bli kommandanter för judiska utrotningsläger.

Novisen Herr doktor, vem är ni egentligen?

Tandläkaren En vanlig tandläkare som sparat ur och bedriver medicinska experiment på judiska försökskaniner. Jag deltar i att använda er för mina medicinska experiment, min stackars Novis.

Novisen Men varför? Vad pågår här i lägret egentligen?

Tandläkaren Vi räddar inga liv här, Novisen. Tvärtom. Vi påskyndar expedierandet av dem med ständigt större hastighet. Har du inte sett röken från skorstenarna? Har du inte känt likstanken överallt? Ibland händer det att ännu levande kroppar hamnar i krematorierna. Du har hamnat mitt i världens enda dödsindustri, som metodiskt ägnar sig åt att förinta hela tyskheten inifrån.

Novisen Jag förstår inte.

Tandläkaren Drick mera konjak.

Tamburen (ser att Novisen vacklar) Ta hand om honom. Han börjar förstå. (*Nestor och Loppan stödjer Novisen.*)

Tandläkaren Det är en omfattande industri, Novisen. Allt tages till vara. Vi tar hand om alla våra offers kläder, alla deras ringar och guldtänder, vi klipper av dem allt deras hår och fyller madrasser med det, och vi gör till och med tvål av deras kroppar, allt enligt vår allsmäktige överste korprals genialiska utfunderingar för att gradvis utrota hela mänskligheten och då lämpligast börja med dess äldsta folk judarna.

Novisen Jag förstår inte vad han säger.

Tandläkaren Håll mera konjak i honom, så han nyktrar till. Detta är verkligheten, Novis, som vi alla här är fångar i och som inte ens din vackraste musik, ja, inte ens Händel kan göra någonting för att stämma. Verkligheten är ord och inga visor.

Novisen Jag håller inte med. Idén står över verkligheten. Musiken är en högre uppenbarelse av verkligheten än både religionen och filosofin. Det sade Beethoven.

Tandläkaren Han vill duellera med mig om musikaliska frågor. Nåväl, jag antar utmaningen. Vad är ditt vapen utom substanslösa drömmar?

Novisen Ni kan aldrig krossa dem.

Tandläkaren Desto mera angeläget försöker vi, och tyvärr kan vi krossa alla människor som vågar drömma.

Loppan Säg inte emot honom, Novisen.

Tandläkaren Han får säga emot mig hur mycket han vill. Jag drar inte ut hans tänder för det.

2 När vi nu ändå håller på att diskutera musik som sansade män skulle jag vilja fråga våra musikanter här varför de tror att den vackra musiken tog slut.

Novisen Den vackra musiken tar aldrig slut.

2 Tyvärr har den ebbat ut. Mahlers och Richard Strauss musik har, som Romain Rolland mycket riktigt påpekat, förlorat all substans i en homeopatisk förtunning av överdrivna dekorationseffekter. Puccini dog 1924 och med honom den italienska operan, och Sibelius slutade komponera frivilligt. Varför?

Novisen Kanske för att det blev för mycket oljud och omusik i världen, som dränkte musikens äkthet.

2 Du menar jazz och sådant.

Novisen Inte enbart. Jag menar framför allt Schönbergs atonala omusik, första världskrigets våldsmusik och ursparning av hela världen och den vulgära mängdens förfall till billig dansmusik.

Tandläkaren Schönberg var jude liksom Irving Berlin och George Gershwin. Varför ledde judarna musiken åt helvete medan endast en nazist som Richard Strauss ännu håller den klassiska musikens ställningar jämte Furtwängler och den helt ariske Sibelius?

Novisen Även Bruno Walter och Otto Klemperer är judar, och Toscanini har tagit avstånd från både nazismen och fascismen. Ingen har gjort det tydligare än han, och han är världens främsta dirigent.

Tandläkaren Vi kommer ingen vart med denna diskussion. Problemet är olösligt.

Novisen Många av den sanna musikens och konstens företrädare har aldrig fått göra sig gällande då de begravts levande i första världskrigets skyttegravar och i våra moderna koncentrationsläger.

Tandläkaren Har du känt någon sådan?

Novisen Jag kände Viktor Ullman i Theresienstadt.

Tandläkaren Ullman? Säger det dig någonting?

2 Ja, han kom hit. Han skulle göra en opera för musikerna i Theresienstadt men blandade in provocerande element i texterna och musiken, så han skickades hit.

Tandläkaren Vad då för provocerande element?

2 Han satiriserade nazismen och infogade en parodisk version av "Vår Gud är oss en väldig borg".

Tandläkaren Så vanvördigt.

2 Kommandot i Theresienstadt saknade förstående humor.

Novisen Är han då här?

Tandläkaren Han var här.

Novisen Har han gått bort?

Tandläkaren Ja. Han gasades genast.

Novisen Gasades?

Tandläkaren Ja. Man gör så med folk här, främst med kvinnor och barn. Har du inte förstått det? I Ullmans fall hjälpte det tydligen inte ens att han var musiker då han var för begåvad. Vi gör så även med snillen och alla som sticker av från den gråa arbetande massans medelmåttighet, som får leva bara för att systematiskt få arbeta ihjäl sig. Egentligen är det bara musikanterna som klarar sig, för dem behöver vi för vår underhållning. Vi vill ju ha roligt mellan varven. Det är för monotont att bara hålla på och avrätta judar hela tiden.

Novisen Så det är bara judar som kan underhålla er.

Tandläkaren Ja, min broder, ty nazister är inte roliga alls.

1 Vi försökte i början göra reklam i hela Polen för vår 'Pension Auschwitz' med alla moderna bekvämligheter, så att judarna skulle ta sig semester hit frivilligt, men det behövdes inte. De kom ändå, för alla judiska tåg gick hit.

2 De fick det bättre här än i Warszawaghettot, trodde de, så de kom hit i hundratusental på en gång. Här dog de snabbare och mera barmhärtigt. Där blev de återstående levande innebrända.

Tandläkaren Du ser hur det går med nazismen och dess välordnade värld, broder – bara utför.

Novisen Jag beklagar er verkligen.

1 Han beklagar oss!

Novisen Ja, jag beklagar er för att ni måste följa en sådan överhet.

Tandläkaren Vi sitter alla i samma fälla och kommer aldrig ur den förrän den förintat oss genom att förintat sig själv eller bli förintad av andra.

1 Ett svårt predikament.

2 Det svåraste tänkbara.

Mars Jag råkade höra ett rykte från Sobibor.

2 Vad vet du om Sobibor?

Mars Internerna där gjorde uppror, lyckades mörda hela befälet och rev ner taggtrådsstängslet och flydde till skogs. Flera hundra klarade sig.

1 Jag har också hört rykten om den saken.

Tandläkaren Tyvärr var det en engångsföreteelse. Sådant är omöjligt här.

Mars Samma sak hände i Warszawaghettot. Judarna gjorde väpnat uppror, och tyskarna måste mobilisera divisioner för att klara av en handfull judar.

Spyflugan Du bara fantiserar som vanligt, din marsipan. (*till tyskarna*) Han inbillar sig att han kommer från ett främmande solsystem. Han är lite egen.

Tandläkaren Vad vet du mera om oss, marsipan?

Mars Jag vet att hela östfronten bågner och spricker och att tyskarna redan drivits tillbaka från Moskva och Stalingrad, ja, att tyskarna redan förlorat kriget. Detta vet jag med säkerhet.

Tandläkaren Du vet mer än vi. Vi hålls aldrig informerade om vad som egentligen händer i österled.

2 Inga nyheter är goda nyheter. Alla nyheter är dåliga nyheter.

1 Borde vi stärka oss inför dessa nyheter, eller borde vi fira dem?

Tandläkaren Det ena utesluter inte det andra. Men vår marsipanbudbärare måste belönas för sin sanningskärlek. Ge honom ett fullt extra glas.

Kapon Ni super honom under bordet. Han tål inte så mycket.

Tandläkaren Det är det som är meningen, min käre Kapo. Jag vill se hur mycket han tål. De kan vara förundransvärt tåliga, dessa judiska musikanter. Jag vill gärna få honom att fortsätta göra intressanta avslöjanden för oss om liv på främmande planeter.

Mars Ni inser väl att livet på denna planeten lider mot sitt slut och att vi borde ge oss ut i världsrymden för att upptäcka nya?

Tandläkaren Precis min mening. Den här planeten är färdig. Vi har ingenting kvar att upptäcka. Till och med polerna har kontaminerats av människan. Vi har plågat oss

igenom alla tröstlösa öknar bara för att kartlägga dem. Vi har ingenting kvar här på planeten att göra. Det är lika bra vi ger upp och går under. Tredje riket visar vägen. Hela 1900-talet har bara varit en enda stor konstant urspårning, som Arnold Schönbergs tolvtonsmusik, dödfödd från början som falskheten själv i sin totala artificialitet.

Novisen Det finns alternativ musik.

Tandläkaren Ja, slagdängor. Kan ni någon slagdänga, musikanter?

Tamburen Alltid kan vi väl någon.

Loppan Vad sägs om en frejdig dryckesvisa?

Nestor Den enklaste tänkbara i så fall. Vi är i sista stadiet.

Spyflugan Har du syfilis?

Mars Nej, bara gonorrhé.

Merkurius Finns det någon visa som passar vår spetälskekoloni?

Kapon Jag vet! Helan går!

Nestor Den passar faktiskt.

Tamburen Hurtfriskt nu, gubbar, i rask marschtakt!

(De sjunger "Helan går" enstämigt med mycket kläm i.)

Tandläkaren Den har jag aldrig hört förut. Vad var det?

Loppan En svensk dryckesvisa. Den gör alltid större succé än någon nationalsång.

Spyflugan Den har bara två harmonier och är lika enfaldig som "Freude schöne Götterfunken".

Merkurius Men mera klämmig och mera effektiv än Marseljäsen.

Tandläkaren Ja, vi borde nästan ha den till vår nationalsång. Den verkar ju dessutom ha en mera intelligent text än någon sådan. "Deutschland Deutschland" är så uttjatad i sin bedrövlighet att man knappast kan sjunga den längre.

2 Äntligen fick vi litet stämning här.

1 En dryckesvisa förpliktar. Vi måste dricka till.

2 Du sa det.

Novisen Nå, ger ni mig rätt?

2 I vad då?

Novisen Att musiken alltid klarar sig trots alla Schönbergiska urspårningar.

Tandläkaren Du har faktiskt bevisat din hypotes, Novis. Denna enda visa är nog för att komma all atonal musik fullkomligt på skam.

1 Vi tycks vara enhälliga. Vad som än händer i världen kan ingenting slå en enkel melodi.

Kapon Ska vi ta en till?

Tandläkaren Nej, nu räcker det. Jag har fått nog för idag och är nöjd och kan kanske sova i natt. Och ni, mina bröder, har en vanlig arbetsdag i morgon.

1 Kommer det några tåg i morgon?

Tandläkaren De kommer varje dag. Vi slipper dem aldrig så länge det finns nazister kvar i världen.

1 Det vanliga ceremonielet?

Tandläkaren Den vanliga mottagningsceremonin med Straussvalser i högtalarna och alla diskar redo att ta emot alla resenärernas bagage och smycken och mig i mitten att sälla agnarna från vetet och bestämma vilka män som ska få leva litet till eller inte.

2 *(till gänget)* Ni får nog en och annan ny musikanter till er krets.

1 Kanske till och med en ny ofördärvad Novis.

Tandläkaren Det var länge sedan vi fick en riktig operaprimadonna hit. Finns det inga judiska sådana kvar längre?

Kapon Ni glömmer, herr doktor, att alla kvalificerade judar lämnade Tyskland och Österrike redan 1933, senast 34.

2 Freud stannade längre.
Kapon Han var inte kvalificerad.
 1 Du menar, att de enda människor som finns kvar i hela tredje riket bara är okvalificerat folk?
Tandläkaren Eller desto mer kvalificerade skurkar och dumbommar.
 2 Räknar ni er själv dit?
Tandläkaren De är alla mina patienter. Jag är tyvärr läkare och kan inte överge mina patienter.
Spyflugan Om även vi räknas till era patienter måste vi dock ursäkta oss att vi inte är frivilliga som sådana.
Tandläkaren Vilken patient är frivillig som inte är sjuk?
 (*Tystnad.*)
Kapon Konjaken är slut, herr doktor.
Tandläkaren Det kommer mer med transporten i morgon. Det var Reinhard Heydrichs testamente till SS och armén – att den aldrig så länge kriget varade skulle lida brist på god konjak. Det är tredje rikets enda icke bristvara. Allt annat går åt och i synnerhet människorna.
Kapon Behövs vi mera i natt, herr doktor?
Tandläkaren Nej, det är slut på underhållningen för idag. Ni har min benägna tillåtelse att få överleva en dag till, men jag ansvarar inte för era liv mera än en dag i sänder. Håll till godo med det och med konjaken.
Kapon Vi tackar, herr doktor. (*Alla i gänget bugar sig vördsamt, som visar att de har vanan inne.*)
 1 Det är bra. Utgå!
 (*Alla judarna tågar ut med Kapon sist.*)
Tandläkaren Slut på föreställningen. När börjar nästa?
 2 Det kommer alltid nya föreställningar, herr doktor.
Tandläkaren Det är bra. Hjälp mig hem.
 (*lägger armen omkring 2, 1 hjälper upp honom under andra armen.*
De hjälper honom ut, en förpinad, utsliten och trött gammal man.)

Ridå.

(Athen, 1 april 2005)

P.S. Det är viktigt att publiken aldrig får någon möjlighet att direkt kunna definiera scenen som Auschwitz. Observera, att alla rollerna är fullständigt anonyma. Pjäsens huvudsyfte är att påvisa och uppmärksamgöra musikens betydelse för överlevandet under kanske de svåraste mänskliga förhållanden som någonsin förekommit. Ett antal överlevande judiska musiker från Auschwitz har vittnat om detta, men det var i stort sett samma fenomen i alla koncentrationsläger. Auschwitz hade som mest fem orkestrar vilka som mest engagerade 150 musiker.